

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-4C/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200627
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8622200627.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO:00 151 866 proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. o zaplatenie 91,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 91,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 91,-eur od 25.06.2020 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou dňa 22.04.2022 na Okresnom súde Svidník (z ktorého výkon súdnictva prešiel dňom 01.06.2023 na Okresný súd Bardejov, viď zákon č.150/2022 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov) sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 91,-eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 91,-eur od 25.06.2020 do zaplatenia, a to titulom nezaplatenia vystavenej faktúry číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.05.2020 splatnej dňa 24.06.2020 za stravu zabezpečenú počas nariadenia karantény v karanténnom zariadení SOŠ Služieb a lesníctva Banská Štiavnica za obdobie od 03.05.2020 do 09.05.2020. Poukázal na to, že zaslal žalovanej výzvu na úhradu pohľadávky štátu zo dňa 19.10.2020 ako aj zo dňa 19.01.2022. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcu v žalobe neuhradila žalobcovi žalovaný istinu, čím sa dostala do omeškania. Preto žiada zaviazat' žalovanú na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 25.06.2020 do zaplatenia. Žalobca v žalobe argumentoval, že faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanej zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Zastáva názor, že žalovaná by si potrebovala zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebola umiestená v karanténnom zariadení, a

2
SK-4C/19/2022

preto žalobca postupoval v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi a stravu žalovanej zabezpečil. Právne žalobu odôvodnil poukazom na § 58 ods. 2 zákona 355/2007 Z.z. o ochrane zdravia, podpore a rozvoji verejného zdravia, zákonom č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu, zákonom č.374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu a poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021.

2. Podľa § 273 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) uznesením uložil žalovanému povinnosť v určenej lehote písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a žalovaný túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplnil, b) v uznesení podľa písmena a) poučil žalovaného o následkoch nesplnenia takto uloženej povinnosti vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a c) doručil uznesenie podľa písmena a) žalovanému do vlastných rúk.

3. Podľa § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

4. Podľa § 277 ods.1 a 3 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

5. Uznesením zo dňa 15.05.2023, č.k.4C/19/2022-26 súd žalovanej uložil v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadriť sa k žalobe a v tomto svojom vyjadrení uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V uznesení ju poučil, že ak túto povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní, súd môže aj bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie. Uvedené uznesenie bolo žalovanej riadne do vlastných rúk doručené dňa 31.05.2023 (vid' potvrdenie o doručení pri č.l. 27 spisu).

6. Žalovaná sa v uznesení určenej lehote k žalobe nevyjadрила, žalobcom uplatnený nárok nespochybnila.

7. Nakoľko v tomto spore ide o žalobu o splnenie povinnosti podľa ustanovenia § 137 písm. a) CSP a boli splnené podmienky v zmysle ustanovenia § 273 CSP, súd rozhodol o žalobe bez nariadenia pojednávania (§ 297 písm. a/ CSP) rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 273 CSP (podporne pozri napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.11C/38/2022 alebo rozsudok Okresného súdu Trnava sp.zn.27C/23/2022). Rozsudok pre zmeškanie bol verejne
3 SK-4C/19/2022

vyhlásený dňa 25.08.2023, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods.3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 31.07.2023, strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie nedostavili.

8. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného - kontumačný rozsudok predstavuje následok procesnej pasivity žalovaného v sporovom konaní, keďže v kontradiktórnom procese majú byť nositeľmi procesnej iniciatívy sporové strany a teda žalovaný, ak má v spore procesne obstáť, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany. Civilný proces sporový sa riadi (okrem iného) princípmi dispozičným a prejednávacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a (s ním spojeným) princípom formálnej pravdy. Za „svoj“ výsledok konania je plne zodpovedná sporová strana. V klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“ či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán.

9. Predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bez nariadenia pojednávania vyplývajú z citovaného ustanovenia § 273 CSP. Vyjadrenie žalovaného k žalobe predstavuje základnú povinnosť tvrdenia žalovaného v konaní, ktorej absencia predstavuje porušenie súčinnosti súdu a sporových strán pri rýchlom a efektívnom skončení sporu. Ak sa žalovaný riadne a včas k žalobe nevyjadrí a v uznesení, ktorým bol k splneniu tejto povinnosti vyzvaný, bol poučený o možnosti tejto procesnej sankcie, môže súd rozhodnúť už vo fáze konania pred pojednávaním kontumačným rozsudkom. Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného možno rozhodnúť len vtedy, ak ide o žalobu o splnenie povinnosti. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. Skutkovým

základom kontumačného rozsudku bez nariadenia pojednávania je žalobcom tvrdený skutkový stav, t.j. kontumačne sa vyhovie žalobcom tvrdenému nároku. Ak súd dospeje k názoru, že žalobcom tvrdený skutkový stav nie je sporný a súčasne sú kumulatívne splnené zákonné podmienky podľa § 273 CSP, môže vydať kontumačný rozsudok v neprospech žalovaného. Rozsudok pre zmeškanie sa nevydáva po štandardnom vykonaní dokazovania ani po právnom posúdení veci, preto odôvodnenie tohto rozsudku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie (k tomu bližšie pozri Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku autorov Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Praha : C. H. Beck., 2016, komentár k § 273 z ktorého súd citoval.)

10. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

4

SK-4C/19/2022

11. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

12. Podľa § 12 ods. 2. písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z., o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sú izolácia, karanténa, zvýšený zdravotný dozor a lekársky dohľad.

13. Podľa § 48 ods. 4 písm. n) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény Úrad verejného zdravotníctva alebo Regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia nariaďuje opatrenia, ktorými sú: nútená izolácia osôb chorých na prenosné ochorenie, ktoré odmietajú nariadené opatrenie podľa § 12 ods. 2 písm. f).

14. Podľa § 51 ods. 1 písm. d) Zákona č. 355/2007 Z.z. v znení platnom v čase nariadenej karantény fyzické osoby sú povinné podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárske vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, preventívnemu podávaniu protilátok a iných prípravkov, povinnému očkovaniu, liečeniu prenosných ochorení, izolácii a karanténny opatreniam.

15. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

16. Podľa opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia zo dňa 17.04.2020 (bod 1), všetkým osobám, ktoré od 20. apríla 2020 od 7.00 hod. vstúpia na územie Slovenskej republiky, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených štátom na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky ochorenia COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej súhrnnej dobe 14 dní. Po dobu domácej izolácie podľa predchádzajúcej vety sa táto nariaďuje i osobám žijúcim s ňou v spoločnej domácnosti.

17. Podľa § 2 ods. 10 nariadenia č. 269/2020 Z.z., na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu na zabezpečenie riešenia druhej vlny koronavírusu COVID-19 financovanie karanténnych zariadení sa riadi usmernením generálneho riaditeľa sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SKR-COKP1-2020/000496-006 o rozsahu a podmienkach úhrad nákladov spojených s vykonávaním karanténnych opatrení v karanténnych zariadeniach a o postupe účtovania zverejnenom na D..

18. Podľa čl. 3 ods. 4 Usmernenia generálneho riaditeľa sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SKR-COKP1-2020/000496-006 zo dňa 11.11.2020 o rozsahu a podmienkach úhrad nákladov spojených s vykonávaním karanténnych opatrení v

5

SK-4C/19/2022

karanténnych zariadeniach a o postupe účtovania, stravnou jednotkou je denná strava v odporúčanej celkovej výške 13,- eur s DPH vrátane plastového obalu, ak ubytovanému bola dodaná celodenná strava (raňajky, obed, večera). Ak ubytovanému nebola dodaná celodenná strava, hodnota stravej jednotky sa pomerne kráti podľa dodanej stravy vo výške 3,-eur za raňajky, 5,-eur za obed a 5,-eur za večeru.

19. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

20. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

22. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn.: PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 publikovaným v Zbierke zákonov SR pod č. 551/2021 Z. z., konkrétne v bode 168 odôvodnenia uviedol, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať (bez náhrady) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy i v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu. V bode 157 a 158 predmetného nálezu Ústavný súd SR konštatoval, že niet pochýb o tom, že namietané ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia je ustanovením svojou povahou zákonným, ktoré umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi uložených tejto osobe tým, že tieto náklady je povinná znášať. Z tohto ustanovenia je zároveň zrejmé, že uložená povinnosť znášať náklady je podmienená tým, že tieto vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia. Prípustnosť tohto zásahu do vlastníctva z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama. Ide pritom o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinnosti podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu - patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď. V bode 177. nálezu, vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti preto ústavný súd návrhu navrhovateľky na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 5

6

SK-4C/19/2022

ods. 1 písm. e) dohovoru, s čl. 35 ods. 3 druhou vetou, čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4 ústavy a s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu nevyhoveli (výrok 3 nálezu). V závere pod bodom 184 Ústavný súd SR skonštatoval, že tretí okruh napadnutých ustanovení tvoril iba § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia, v ktorom navrhovateľka dominantne videla neprimeraný zásah do základného práva vlastníť majetok a sprostredkovane aj do ďalších základných práv a slobôd. Po vykonanom teste proporcionality, so zohľadnením poznatku, že napadnuté ustanovenie ukladá povinnosť úhrady skutočných nákladov, ako aj po zistení, že fyzická osoba plniaca povinnosti tam uvedené by ich znášala aj v prípade, ak by napadnuté ustanovenie súčasť zákona o ochrane verejného zdravia netvorilo, ústavný dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti povinnosti z neho plynúcej. Právny poriadok, ako aj vyhovujúca časť tohto nálezu ústavného súdu navyše efektívne eliminujú riziko povinnosti znášať neprimerane vysoké náklady.

24. Po zistení, že boli splnené všetky procesné podmienky ustanovené v § 273 Civilného sporového poriadku, vzhľadom k tomu, že žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila, nárok ani čo do základu, ani čo do výšky, nijako nerozporovala, a to napriek výzve zo strany súdu, pričom bola poučená o možnosti rozhodnutia súdu o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, rozhodol súd o žalobe žalobcu bez nariadenia pojednávania rozsudkom pre zmeškanie.

25. Vzhľadom na § 275 CSP odôvodnenie tohto rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

26. Právnym dôvodom vydania rozsudku pre zmeškanie bolo nesplnenie povinnosti podľa § 273 písm. a) CSP žalovanou, pričom písomné vyjadrenie žalovanej k žalobe nebolo súdu doručené ani do času termínu verejného vyhlásenia rozsudku, t.j. do 09:00 hod. dňa 25.08.2023.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP v spojení s článkom 7 ods.1 základných princípov CSP.

28. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods.2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Podľa článku 7 ods.1 základných princípov CSP súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu, pričom predmet konania určujú strany sporu postupom ustanoveným zákonom.

30. V zmysle aktuálnej procesnej úpravy súd o nároku na náhradu trov konania rozhoduje aj bez návrhu. Konečné rozhodnutie súdu teda musí obsahovať výrok o trovách konania. Zároveň ale platí dispozičný princíp podľa ktorého predmet konania a rozhodovania určujú strany (článok 7 ods.1 základných princípov CSP) a v súlade s ktorým je stranám sporu daná možnosť výslovne prejavíť vôľu náhradu trov konania súdnym rozhodnutím osobitne neupraviť/nepriznať.

7

SK-4C/19/2022

31. Žalobca mal v spore plný úspech a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania, no náhradu trov konania si neuplatnil. Vzhľadom na uvedené súd o trovách konania, rešpektujúc autonómnou vôľu strán a dispozičný princíp rozhodol tak, že náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e je prípustné (§ 356 písm. b/ CSP) okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia a odvolania proti výroku o trovách konania.

Podľa § 277 ods.1 a 3 CSP ak žalovaný z ospravedliteľných dôvodov zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 273 písm. a), môže podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie spolu s vyjadrením. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

V prípadoch, kedy je možné podať odvolanie, je možné ho podať do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.